

Helsingin kaupunki
kaupunkiympäristölautakunta
PL 10 00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Muistutus Laajasalon ratikkakorttelin asemakaavaehdotuksesta, dnro HEL 2017-005378, piirustus numero 12546

Vartiosaari-seura ry antaa seuraavan muistutuksen Laajasalon ratikkakorttelin asemakaavaehdotuksesta.

Asemakaavaehdotus ei noudata yleiskaavaa, jossa asemakaava-alue on pääosin merkitty merkinnällä A2. Yleiskaavan suunnittelumääräyksen mukaan A2-aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Alueen keskeisten katujen varsilla tulee mahdollistaa liike- ja muuta toimitilaa, mutta suunnittelumääräys ei A2-alueella mainitse tai mahdollista miltei 5 hehtaarin eli viiden yleiskaavapikselin kokoista yhdyskuntateknisen huollon alueen sijoittamista asuinalueelle. Yleiskaavassa yhdyskuntateknisen huollon alueille on oma merkintä, joka mahdollistaa liikenteen hoidon kannalta tarpeellisia tiloja. Toisaalta Helsingin uusi yleiskaava ei epämääräisen rakenteensa vuoksi anna selvää kuvaa ratikkakorttelin suunnittelualueesta, osa siitä on merkitty virkistysalueeksi ja osa virkistysyhteys-merkinnällä.

Asemakaavaehdotus on tullut vireille ennen kuin Helsingin uusi yleiskaava on astunut voimaan. Toisaalta Helsingin uusi yleiskaava ei epämääräisen rakenteensa vuoksi anna selvää kuvaa ratikkakorttelin suunnittelualueesta, osa siitä on merkitty virkistys-alueeksi ja osa virkistysyhteys-merkinnällä. Tämän vuoksi suunnittelun reunaehtoina olisi tullut noudattaa voimassa olevien maakuntakaavojen asettamia reunaehtoja.

Asemakaavaehdotus ei noudata voimassa olevaa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavaa ja erityisesti Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaa, jossa Reposalmentien eteläpuolella oleva alue nykyisen Holmanmoisionpolun itäpuolella on merkitty virkistysalueeksi sekä ominaisuusmerkinnällä *maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö*. Pelkkä ehdotuksen varikkokortteli vie puolet maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön alueesta ja havainnekuvien perusteella tuhoaa sen vaalittavan ominaisuuden täysin. 2. vaihemaakuntakaavan *tiivistettävä alue* -merkintä ei ulotu nyt esitetylle varikon suunnittelualueelle. Näin ollen suunnittelualueelle ei ole olemassa aluevarausmerkintää, jolloin maakuntakaavan suunnittelumääräyksen *Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on otettava huomioon maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön vaaliminen*, on oltava suunnittelun lähtökohtana. Vaikka maakuntakaavassa suunnittelualue olisi tiivistettävällä alueella, tulee suunnittelumääräystä: *kulttuuriympäristöä kehitettäessä on sen arvot otettava huomioon ja sovittava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen maankäytön kanssa* noudattaa, toisin kuin asemakaavaehdotuksessa on tehty. 4. vaihemaakuntakaavassa koko suunnittelualueen itäosan metsäalue on merkitty virkistysalueeksi. Suunniteltu raitiovaunuvarikko ja siihen liittyvä asuntorakentaminen vievät niin suuren alan, että säilytettävä metsäalue supistuu olemattoman pieneksi eikä enää muodosta vihersormelle olennaisen tärkeää luonnollista metsää.

Asemakaavaselostuksen mukaan *Holmanmoisionpolku kuuluu Helsingin kaupungin arvoympäristöluokitukseen / (-tietokantaan)*. Selostuksessa todetaan myös että Asemakaava-

alue on osa maakunnallisesti arvokasta kulttuuri-ympäristöä osana aluetta Helsingin höyrylaivareittien kesähuvi-asutus - Degerön kartano, perusteena Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kaavaratkaisun liitekartta K4a-c, kohde 35. Asemakaavaehdotuksessa ja kaavakartassa nämä on jätetty huomioimatta.

Maakuntakaavamääräyksen mukaan maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on otettava huomioon maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön vaaliminen. Kulttuuriympäristöä kehitettäessä on sen arvot otettava huomioon ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen maankäytön kanssa. Asemakaavaehdotuksessa tämä on laiminlyöty täysin.

Laajasalon Reposalmi yhdessä Vartiosaaren sekä Vuosaaren Ramsinniemen kanssa on keskeinen osa Helsingin viidettä vihersormeaa, laajaa viheraluetta, joka turvaa riittävän ekologisen käytävän eri lajeille Helsingin edustan saarista Vartiokylänlahdelle ja Mustavuoren kautta aina Sipooseen asti. Alueella on myös Helsingin arvometsiksi luokiteltuja metsiä ja se sisältää metsä- ja rantaluonnon suojelukohteita.

<https://helsinginmetsat.fi/helsingin-arvometsat/>

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan suunnittelulla pyritään luomaan ”monipuolisia liikkumisen mahdollisuuksia kaikille”. Reposalmentien alueella on nykyiselläänkin monipuolisia mahdollisuuksia liikkumiseen. Reposalmentien eteläpuolella metsässä on ahkerassa käytössä oleva noin kilometrin pituinen pururata, jossa talvella on kaupungin hoitama hiihtolatu. Lisäksi on kaksi rantalentopallokenttää, lasten leikkipuisto ja koirapuisto. Varsinkin pururata tulisi säilyttää, koska se on myös koulujen ahkerassa käytössä. Kaavan toteutuessa liikuntamahdollisuudet vähenevät nykyisestä. Luontoalueille rakentaminen on erittäin lyhytnäköistä. Olemassa olevien viheralueiden säilyttäminen on huomattavasti helpompaa kuin uusien rakentaminen. Luonnolla ja erityisesti metsillä on tutkitusti terveyttä ja hyvinvointia lisääviä vaikutuksia. Luonto- ja kulttuuriarvot huomioivalla suunnittelulla on mahdollista säilyttää Itä-Helsingissäkin se, mikä tekee siitä viihtyisän: alueen metsäinen ja merellinen luonto.

Itäiseen Helsinkiin: Kruunuvuoren rantaan, Vartiosaareen ja Vuosaareen kulkemisen parhaana vaihtoehtona Vartiosaari-seura pitää vesiliikenteen kehittämistä. Suunniteltu kokonaishanke raitiotiestä siltoineen ja raitiovaunuvarikkoineen sekä pyöräilybaana hävittävät korvaamattomia luontoarvoja Kruunuvuorenselällä, Laajasalon itä- ja keskiosissa sekä Reposalmentien puistoalueella. Seura toteaa, että raitiotiehanketta ei KHO:n päätöksen jälkeen voi toteuttaa Vartiosaareen ja Ramsinniemessä. Vartiosaari-seura suosittaa raitiotien jatkamista Laajasalosta Roihupeltoon ja raitiotievarikon sijoittamista Roihupellon maaliikennevarikon yhteyteen.

Helsingissä 7.4.2020

Vartiosaari-seura ry – Vårdö Sällskapet rf

Ulla Rahola
Puheenjohtaja
ulla.rahola@kolumbus.fi

Anna-Maija Ketola
Varapuheenjohtaja
anna-maija.ketola@lakiketola.fi